

יוסי הראל, איש-עסקים בינלאומי, "הגבר" של פרשת לבון ושומר-ראשו של חיים וייצמן, פרש בגיל 36 ללימודי פילוסופיה, גילה את סוקרטס ואת אפלטון, אך רואה את שיא חייו בפיקודו על אוניות המעפילים

"קיבלתי הוראה להביא מעפילים ארצה, לא להביא גויזות לארץ-ישראל"

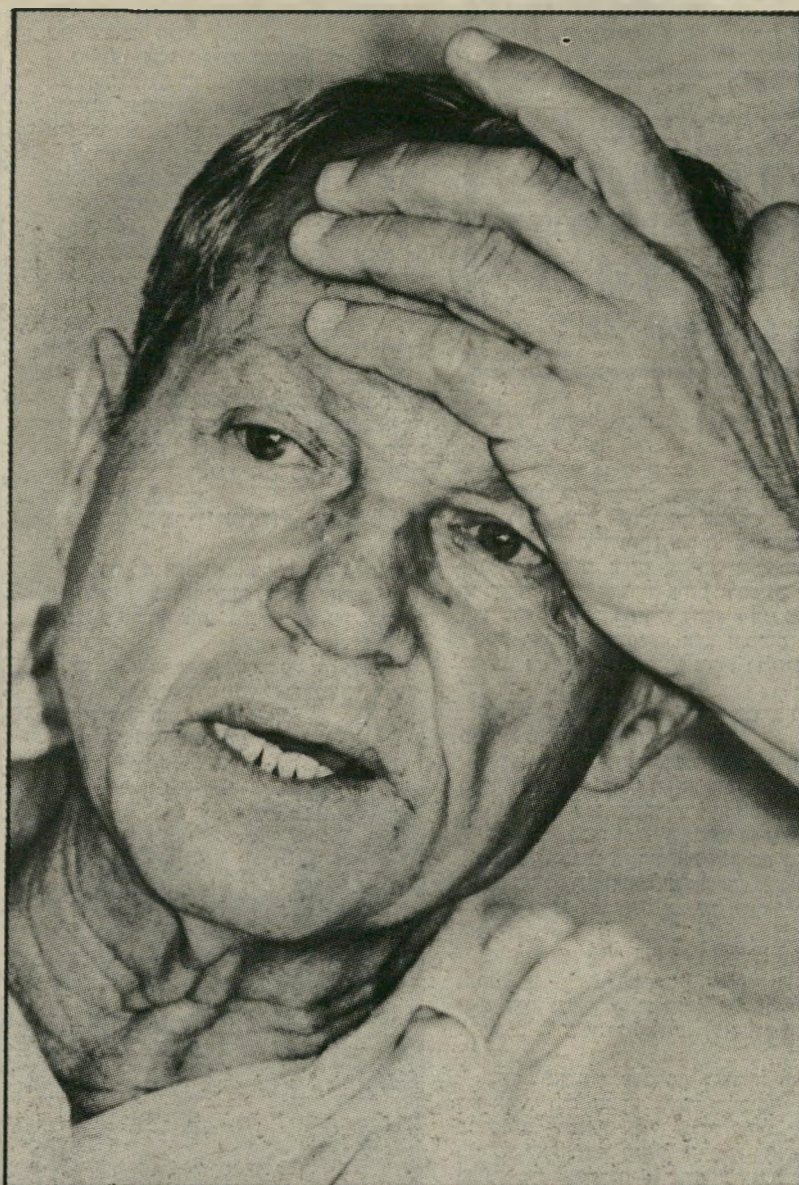
"כל זמן שאתה משרת אידיאה, זה יפה. בדגע שאתה חלוי באידיאה, אתה נכה"

"הבריטים אמרו: הם מובילים בני-אדם כמו שמובילים בקר. אל תחנו להם לעבור"

"רציתי להיות טייס במילחמת-העולם, אך הבריטים לא איפשרו לכלסטינים להיות טייסים"

"היו להם עיניים כאלה גדולות והם הביטו עלינו כמו על ענקים מארץ הנפילים"

"וייצמן היה איש לא רגיל. בחוכמתו ובשיכלו הוא היה מעל ומעבר לאנשים שהכרתי"

ראיינה שרית ישי

אני שיתקתי

על כל הקופה!

בוספורוס. לחצות שדה-מוקשים ימי ולהג ליס-התיכון. בסוף נתפסו נוסעיה וגורי לקפריסין. הראל עצמו ברח ממחננו המעבר בקפריסין, דרך מינהרה, והגיע לאו על ספינת-דיג.

פרשת שתי הפאנים" זוכה כעת לתחי זאב הדרי וזאב צחור כתבו ספר בש "אוניות או מדינה", המספר את סיפורן ע "פאן-יורק" ו"פאן קרשנט". להפגנתן ע שתי אוניות-הענק, שנשאו יותר מחמישו עשר אלף מעפילים, התנגדו לא רק הבריטי אלא גם ראשי ההנהגה הציונית, ובראש

הראל, נשאה לפחות 4000 איש. כולן נרדפו ונתפסו על-ידי הבריטים. על "כנסת-ישראל" נולדו 11 תינוקות במהלך ההפלגה. ונהרגו שלושה אנשים בשעת ההתנגדות לבריטים.

אקסודוס" זכתה בפירסום אדיר, כאשר ארנסט בוויין החליט להחזירה לחופי גרמניה, אחרי שבמשך שלושה שבועות גילו המעפילים התנגדות מאסיבית, שתבעה שלושה קורבנות.

"פאן יורק" ו"פאן קרשנט" הצליחו להערים על הבריטים, לחצות את מיצרי-

קבוצה קטנה של אנשים צעירים מארץ-ישראל, שהיו מנווטים את ספינות-המעפילים. כשהן מנסות להתחמק מה"משחתות הבריטיות המאיימות לנגח אותן ולסלקן מחופי הארץ. יוסי הראל הוא אחד הגיבורים שניווטו את הספינות בחשכת-הליל. הוא פיקד על האוניות "כנסת-ישראל", "אקסודוס", "פאן יורק" ו"פאן קרשנט", שמסעותיהן היו את השיא בתולדות העליה הבלתי-ליגאלית לארץ-ישראל.

כל אחת מהאוניות שעליהן פיקד יוסי

את עמל בחורינו סוד ליל יעטוף/הן עליו נברך כעל לחם. / הן רואות כיצד מספינות אל החוף/ הם נושאים את עמם עלי שכם/ לחיי זה הלילה הקר ואיתן/ לחיי הסיכון והפרד/ לחיי הספינות הקטנות קפיטן/ לחיי הספינות שבדרך/ ולחיי בחורים שקיבלו הפיקוד/ ובאופל כיוונו את השיט/ למועד הנכון למקום היעוד/ בלי מצפן ומפה בליל ציד/ גם בהם יסופר עוד סיפור מסויים.

כך כתב נתן אלתרמן בשירו המוקדש לרבי-החובל האיטלקי. כך סופר על אותה